

OBSAH

ÚVOD	5
1. Sociální kontrola – vymezení	8
1.1. Pojem sociální kontroly – obecně	8
1.2. Moc – médium kontroly	11
1.2.1. Moc, panství a legitimita (M.Weber)	19
2. Koncepty sociální kontroly	23
2.1. Základní paradigmata sociologického myšlení	23
2.2. Tradiční, moderní a postmoderní společnost	27
2.3. Sociální kontrola a právo jako nástroj sociální kontroly	34
2.4. Radikální přístup k sociální kontrole	36
2.4.1. Panoptikální sociální kontrola	40
2.5. Totalitní instituce a sociální kontrola	42
2.6. Některé současné tendenze sociální kontroly	43
3. Prostředky sociální kontroly	45
3.1. Socializace – univerzální prostředek sociální kontroly	45
3.1.1. Sociální maladaptace	47
3.1.2. Předpoklady socializace	48
3.1.3. Resocializace	49
3.2. Právní socializace	50
3.3. Sociální role a sociální kontrola	52
3.4. Sociální kontrola a sociální typy osobnosti	53
3.5. Právo jako společenská norma	59
3.6. Sociální sankce	61

3.7. Právní vědomí	64
3.8. Funkce práva	66
3.9. Instituce a sociální kontrola	71
4. Sociální deviace a anomie	73
4.1. Sociální deviace – obecně	73
4.2. Sociálně psychologické pojetí normality	74
4.2.1. Relativistický přístup k sociální deviaci	77
4.3. Klasifikace sociálních deviací a jejich prvky	79
4.4. Základní vývoj teorií deviace	81
4.4.1. Teorie technik neutralizace	89
4.5. Sociální anomie	90
4.6. Kriminalita – druh deviantního chování	94
4.6.1. Kontrola a prevence trestné činnosti	95
4.6.2. Teorie kriminality	95
4.6.3. Trest jako ochranný mechanismus	99
4.7. Kritická kriminologie	103
5. Problémy sociální kontroly	106
5.1. Aktivní a reaktivní sociální kontrola	106
5.2. Kriminalizace, medicinizace, neutralizace	109
5.3. Účel trestně právní kontroly	110
5.4. Tolerance a intolerance	113
ZÁVĚR	118
LITERATURA	121